

Пономаренко Н.П.¹, Томаревська О.С.², Майдіков Ю.Л.¹, Зайцев В.О.¹

Стан здоров'я студентів за «Паспортом здоров'я» в умовах пандемії Covid-19

¹Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна
²ДУ «Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України», м. Київ, Україна

trenba83@ukr.net, tomarevskaya@gmail.com

Пономаренко Н.П.¹, Томаревская Е.С.²,
Майдиков Ю.Л.¹, Зайцев В.О.¹

Состояние здоровья студентов по «Паспорту здоровья» в условиях пандемии Covid-19

¹Национальный университет «Черниговская политехника», г. Чернигов, Украина

²ГУ «Институт геронтологии им. Д. Ф. Чеботарёва НАМН Украины», г. Киев, Украина

Ponomarenko N.P.¹, Tomarevska O.S.²,
Maidikov Yu.L.¹, Zaitsev V.O.¹

Health status of students according to the «Health Passport» in a pandemic Covid-19

¹Chernihiv Polytechnic National University, Chernihiv, Ukraine

²D.F. Chebotarev Institute of Gerontology of National Academy of Medical Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Вступ

Здорова молодь визначає здоровий генофонд країни. Увага до стану власного здоров'я, забезпечення відновлення та профілактики його порушень, свідоме підтримання належного рівня здоров'я – запорука здорової нації. Аналіз наукових досліджень свідчить про негативні тенденції щодо стану здоров'я серед когорти здобувачів вищої освіти [2,3,5].

Серед порушень діяльності різних органів та систем організму в сучасних умовах пандемії Covid-19, в умовах дистанційного навчання звернемо увагу на роботу зорового та слухового аналізаторів.

Беззаперечним є факт важливої ролі кінезотерапії, як засобу фізичної реабілітації для запобігання та корекції наявних порушень здоров'я, тобто застосування фізичних вправ з профілактичною та відновною метою. Науково обґрунтовано [1,4], що при регулярному виконанні спеціальних фізичних вправ у людей з вадами зору значно знижується захворюваність та підвищуються показники фізичного розвитку. Поштовхом для фізичної активності серед молоді слугуватиме виявлення ризиків погіршення стану сласного здоров'я.

Мета дослідження: проведення моніторингу для виявлення особливостей стану здоров'я студентів за самооцінкою у дослідженні «Паспорту здоров'я».

Матеріали та методи

Було здійснено та проаналізовано скринінгові обстеження здобувачів вищої освіти 1-4 курсів спеціальностей фізична терапія, ерготерапія та фізична культура і спорт. Дослідженням охоплено 52 респонденти.

«Паспорт здоров'я» розроблений в інституті геронтології з метою скринінгу здоров'я населення, як

підґрунтя працездатності та попередньої оцінки тренду функціонального віку людини з подальшим визначенням профілактичних заходів, які потрібні для збереження здоров'я та трудового капіталу населення [6]. Зміст паспорту охоплює надбання інституту геронтології, геронтологів всього світу та рекомендацій ВООЗ, що адаптовано для населення та системи охорони здоров'я в Україні [7]. Особливо актуальним застосування «Паспорту здоров'я» є в умовах пандемії Covid-19, оскільки дистанційний скринінг стану здоров'я є зручним способом виявлення його погіршення [6–8]. У дослідженні автоматично цілодобово за алгоритмом резюмуються результати анонімного опитування, які респондент отримує результат оцінки та повний звіт на свою електронну пошту. Всього 69 питань, 21 з них оцінюється в 1 бал. Опитувальна частина охоплює наступні розділи питань: демографічні, соціальні та професійні дані (вік, стать, регіон проживання, умови проживання, освіта, професійні навички тощо); дані досягнень та стану фізичного розвитку (вага, зріст, окружності частин тіла, результати динамометрії, спірометрії, тощо); оцінка фізичної активності, слуху, зору, когнітивних функцій та функціональних можливостей; інформацію щодо Covid-19.

Рівні характеристик стану здоров'я та потреба за бальною оцінкою [6,7]:

- 20-21 – ви цілком здорові, потреба регулярних фізичних тренувань та підтримка функціональних дихальних параметрів;
- 19-17 – потрібно гармонізувати відпочинок та працю, фізичні тренування та зміцнення функціональних дихальних параметрів;
- 15-16 – потрібно особливу увагу приділити фізичній активності та детально проконсультуватися у лікаря, фізична реабілітація, дихальні функціональні тренування;

- 14-7 – потребує активної реабілітації та діагностики стану свого здоров'я, фізична активність, дихальні вправи;
- 6 та менше – потребує медико-соціальної допомоги; пасивні рухи.

Результати дослідження та їх обговорення

За результатами аналізу лише 7,7% студентів віднесено до когорти цілком здорові, потребують

регулярних тренувань (20 балів). 46,1% мали 17-19 балів, 38,5% – 15-16 балів, 7,7% – 7-14 балів (рис. 1).

Відомо, що функціональний стан сенсорних систем має певний внесок у процеси опанування інформації під час навчання, ергономічні пристосування та формує загальну працездатність. Попередній аналіз результатів оцінки респондентами стану зору та слуху висвітлив цікаві особливості стану сенсорних систем у студентства під час впровадження протиепідеміологічних заходів у вигляді дистанційної онлайн-форми навчання та самостійної роботи у процесі здобування вищої освіти.

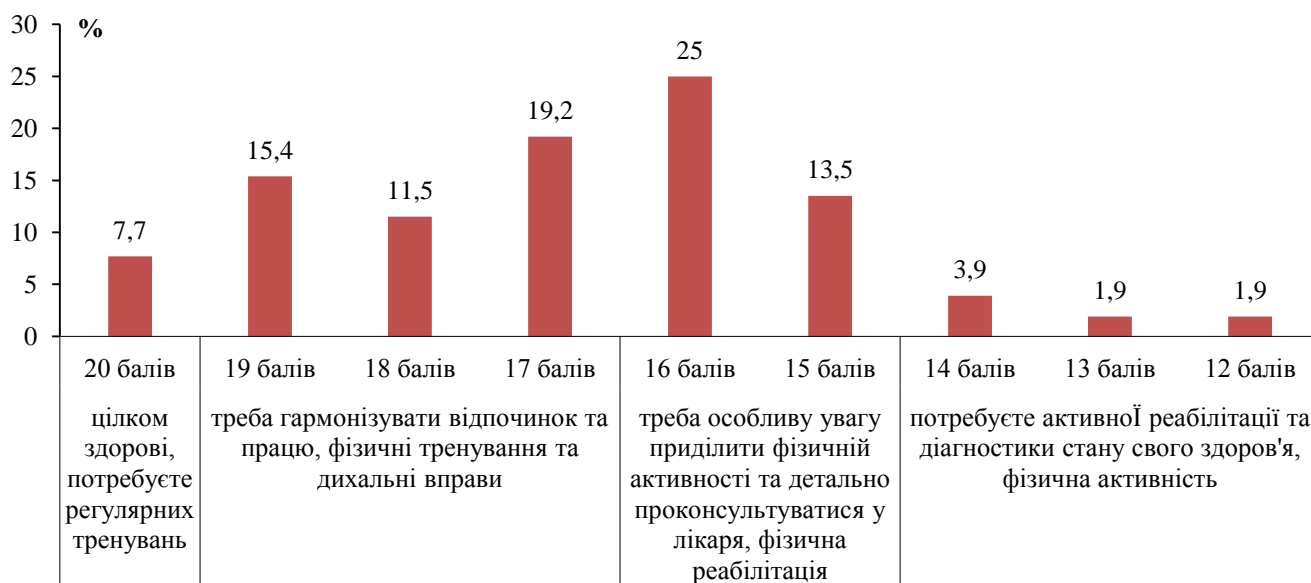

Рис. 1. Відсотковий розподіл моніторингу самооцінки стану здоров'я студентів за дослідженням «Паспорт здоров'я»

Щодо функціональних можливостей слухового аналізатора респондентів (рис. 2): 80,8% добре чують шепітну мову, 19,2% – ні. Відсоток респондентів за здібністю чути: 92,3% – добре чують, 7,7% – мають труднощі. Серед вище зазначених 92,3%, що добре чують, 16,7% відповіли, що не зовсім чують шепітну мову.

Суб'єктивну оцінку зору проводили за наступними питаннями (рис. 3): чи добре впізнаєте обличчя з відстані 6 метрів (82,7% так, 17,3% ні), можете прочитати звичайний текст без окулярів (94,2% так, 5,8% ні), добре бачите на відстані без окулярів (71,2% так, 8,8% ні).

Рис. 2. Відсотковий розподіл респондентів за здібністю чути шепітну мову

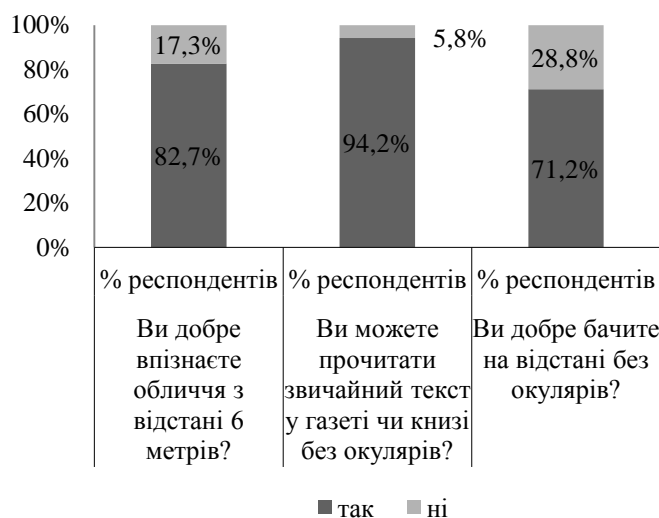

Рис. 3. Відсотковий розподіл студентів за станом зору

Також результати показали, що 3,8% не можуть чітко прочитати текст в окулярах та 5,8% осіб в окулярах не чітко бачать оточуючих предметів на відстані. Це є сигналом для відвідування профільних медичних фахівців та активного реабілітаційного втручання.

Перспективи подальших досліджень

Отримані результати допоможуть у наданні рекомендацій здобувачам вищої освіти щодо відновлення стану їх здоров'я.

Висновки

1. Аналіз результатів проведеного моніторингу показав, що лише 7,7% здобувачів вищої освіти складають когорту здорових осіб.

2. Виявлені порушення зору та слуху у студентів дозволять своєчасно звернутися за медичною допомогою, що допоможе запобігти зниженню рівня їх успішності та позначиться на засвоєності матеріалу і результатах фахової підготовки здобувачів;

3. Скринінг обстеження за «Паспортом здоров'я» дає можливість безкоштовно виявляти ризики у стані здоров'я населення, що позитивний ефект на економічну, медичну, науково-аналітичну, екологічну та інші сфери: зменшити час на відвідування лікаря, зекономити час та ресурси лікаря та пацієнта, зменшити можливість контакту під час пандемії Covid-19.

Література

1. Висоцький В. А. Фізична реабілітація людей з порушеннями зору в умовах вищого навчального закладу. Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту. 2014. № 3. С. 92-96.
2. Максимова К. В. Моніторинг стану соматичного здоров'я студенток і курсів вищих навчальних закладів м. Харкова. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2017. № 7 (29). С. 30-34.
3. Мозговий О. І., Донченко І. С. Загальна характеристика стану здоров'я студентів ВНЗ. Вісник Запорізького національного університету. 2012. № 2(8). С. 92-97.
4. Поліщук М. Л. Оптимізація працездатності фахівців на етапі професійної підготовки при міопії засобами фізичної реабілітації. Молодий вчений. 2016. № 11.1 (38.1). С. 77-80.
5. Чернявська Л. І., Криницька І. Я., Мялюк О. П. Стан здоров'я студентів, проблеми та шляхи їх вирішення. Медсестринство. 2017. № 1. С. 24-27.
6. Поляков О. А., Томаревська О. С. Паспорт здоров'я, працездатність, професійні навички на робочому місці і в довіллі. Безпека життєдіяльності. 2021. №2. С.18–21.
7. Tomarevska O., Poliakov O. Online Self-assessment of the Older Workers with Human Health Data Passport in Covid-19 Conditions. ICSFR: 11th International Conference on Frailty, Sarcopenia Research & Geroscience. September 29 – October 2, 2021, Boston, USA. Journal Frailty Aging. – 2021. – 10., Supplement 1. – P. S57.
8. Poliakov O.A., Tomarevska O.S., Prokopenko N.A., Maidikov Yu. L. Reliability and Informativeness Online Research "Human Health Passport" in the COVID-19 Conditions. Aging & Longevity. – 2021. – in print.

References

1. Vysoczkyj V. A. (2014), «Fizychna rehabilitaciya lyudej z porushennyamy zoru v umovax vyshhogo navchalnogo zakladu», Naukovyj visnyk nacionalnoyi akademiyi statystyky, obliku ta audytu, 3, 92-96.
2. Maksymova K. V. (2017), «Monitoryng stanu somatychnogo zdorov'ya studentok i kursiv vyshhyx navchalnyx zakladiv m. Harkova», Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal «Internauka», 7 (29), 30-34.
3. Mozgovyj O. I., Donchenko I. S. (2012), «Zagalna karakterystyka stanu zdorov'ya studentiv VNZ», Visnyk Zaporizkogo nacionalnogo universytetu, 2(8), 92-97.
4. Polishhuk M. L. (2016), «Optyimizaciya pracezdatnosti faxivciv na etapi profesijnoyi pidgotovky pry miopiyi zasobamy fizychnoyi rehabilitaciyi», Molodyj vchenyj, 11.1 (38.1), 77-80.
5. Chernyavska L. I., Krynyczka I. Ya., Myalyuk O. P. (2017), «Stan zdorov'ya studentiv, problemy ta shlyaxy yix vyrishennya», Medsestry`nstvo, 1, 24-27.
6. Poliakov O.A., Tomarevska O.S. (2021), «Pasport zdorov'ya, pracezdatnist', profesijni navychky na robochomu misti i v dovkilli», Bezpeca jittjediyalnosti, №2. С.18–21.
7. Tomarevska O., Poliakov O. (2021), Online Self-assessment of the Older Workers with Human Health Data Passport in Covid-19 Conditions. ICSFR: 11th International Conference on Frailty, Sarcopenia Research & Geroscience. September 29 – October 2, 2021, Boston, USA. Journal Frailty Aging, 10., Supplement 1. – P. S57.
8. Poliakov O.A., Tomarevska O.S., Prokopenko N.A., Maidikov Yu. L. (2021), Reliability and Informativeness Online Research "Human Health Passport" in the COVID-19 Conditions, Aging & Longevity, in print.

Дата надходження рукопису до редакції: 02.12.2021 р.

Мета дослідження: проведення моніторингу для виявлення особливостей стану здоров'я студентів за самооцінкою за допомогою «Паспорту здоров'я».

Матеріали та методи: було здійснено та проаналізовано скринінгові обстеження здобувачів вищої освіти 1-4 курсів спеціальностей фізична терапія, ерготерапія та фізична культура і спорт за «Паспортом здоров'я». Дослідженням охоплено 52 респонденти.

Результати. За результатами аналізу лише 7,7% студентів віднесено до когорти цілком здорові, потребують регулярних тренувань.

Щодо функціональних можливостей слухового аналізатора: 80,8% добре чують шепітну мову, 19,2% – ні. Відсоток респондентів за здібністю чути: 92,3% – добре чують, 7,7% – мають труднощі. Серед вище зазначених 92,3%, що добре чують, 16,7% відповіли, що не зовсім чують шепітну мову.

Результати суб'єктивної оцінки зору за наступними питаннями: чи добре впізнаєте обличчя з відстані 6 метрів (82,7% так, 17,3% ні), можете прочитати звичайний текст без окулярів (94,2% так, 5,8% ні), добре бачите на відстані без окулярів (71,2% так, 8,8% ні). Також 3,8% студентів не можуть чітко прочитати текст в окулярах та 5,8% осіб в окулярах не чітко бачать оточуючих предметів на відстані.

Висновки. Аналіз результатів проведеного моніторингу показав, що лише 7,7% здобувачів вищої освіти складають когорту здорових осіб. Скринінг обстеження за «Паспортом здоров'я» дає можливість безкоштовно виявляти ризики у стані здоров'я населення, що особливо актуально в умовах пандемії Covid-19.

Ключові слова: здоров'я, паспорт здоров'я, студенти, моніторинг, Covid-19.

Цель исследования: проведение мониторинга для выявления особенностей состояния здоровья студентов по самооценке с помощью «Паспорта здоровья».

Материалы и методы: были проведены и проанализированы скрининговые обследования соискателей высшего образования 1-4 курсов специальностей физическая терапия, эрготерапия и физическая культура и спорт по «Паспорту здоровья». Исследованием охвачено 52 респондента.

Результаты. По результатам анализа только 7,7% студентов отнесены к когорте вполне здоровы, нуждаются в регулярных тренировках.

Что касается функциональных возможностей слухового анализатора: 80,8% хорошо слышат шепот, 19,2% – нет. Процент респондентов по способности слышать: 92,3% – хорошо слышат, 7,7% – испытывают трудности. Среди вышеуказанных 92,3% хорошо слышащих 16,7% ответили, что не совсем слышат шепот.

Результаты субъективной оценки зрения по следующим вопросам: хорошо ли узнаете лицо с расстояния 6 метров (82,7% – да, 17,3% – нет), можете прочитать обычный текст без очков (94,2% – да, 5,8% – нет), хорошо видите на расстоянии без очков (71,2% – да, 8,8% – нет). Также 3,8% студентов не могут четко прочесть текст в очках и 5,8% людей в очках не четко видят окружающие предметы на расстоянии.

Выводы. Анализ результатов проведенного мониторинга показал, что только 7,7% соискателей высшего образования составляют когорту здоровых. Скрининг обследования по «Паспорту здоровья» позволяет бесплатно выявлять риски в состоянии здоровья населения, что особенно актуально в условиях пандемии Covid-19.

Ключевые слова: здоровье, паспорт здоровья, студенты, мониторинг, Covid-19.

The aim monitoring to identify the health status of students by self-assessment using the «Human Health Passport».

Materials and methods: screening examinations were carried out and analyzed of 1st-4th years students of higher education for physical therapy, occupational therapy and physical culture and sports fields in according to the «Human Health Passport». The survey has covered 52 respondents.

Results. In according to the results of the analysis, only 7.7% of students are classified as completely healthy and are need of regular training.

Regarding the functional abilities of the hearing: 80.8% of the persons hear whispers well and 19.2% – do not hear. Percentage of respondents by ability to hear: 92.3% – as well and 7.7% – with difficulties. Among the above, 92.3% who hear well and 16.7% answered that they do not hear whispered language at all. The results of the subjective assessment of vision on the following questions: Do you recognize the face well from the 6 meters distance? (82.7% – Yes, I do; 17.3% – No, I don't); Can you read the usual text without glasses? (94.2% – Yes, I can; 5.8% – No, I can't); Can you see well at a distance without glasses? (71.2% – Yes, I can; 8.8% – No, I can't). Also, 3.8% of students cannot clearly read the text with glasses and 5.8% of people with glasses cannot clearly see the surrounding objects in the distance.

Conclusions. Analysis of the results of the monitoring had showed that only 7.7% of higher education students are a cohort of healthy individuals. Screening of the "Human Health Passport" survey makes it possible to identify risks to the health of the population free of charge, which is especially relevant in the context of the Covid-19 pandemic.

Key words: health, human health passport, students, monitoring, Covid-19.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: authors have no conflicts of interest.

Відомості про авторів

Пономаренко Наталія Петрівна – к. мед. н., доцент кафедри фізичної реабілітації НУ «Чернігівська політехніка»; 14000, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95.
+380971509658, trenba83@ukr.net, ORCID ID 0000-0002-6899-2486.

Томаревська Олена Сергіївна – к. мед. н., старший науковий співробітник ДУ «Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України»; 04114, м. Київ, вул. Вишгородська, 67, Україна.
+380661115028, tomarevskaya@gmail.com, ORCID ID 0000-0002-4282-6914.

Майдіков Юрій Леонідович – д. мед. н., професор кафедри фізичної реабілітації НУ «Чернігівська політехніка»; 14000, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95.

Зайцев Володимир Олексійович – к. пед. н., доцент кафедри фізичної реабілітації НУ «Чернігівська політехніка»; 14000, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95.
ORCID ID 0000-0003-1176-4623.